

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΣΑΒΒΑΤΩ. 22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1828.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Έξ Αιγίνης, 22 Δεκεμβρίου.

Από τας Γαλλικας εφημεριδας εκοινοποιήθη πρό καιρού ότι ο Συνταγματάρχης Φαβέριος έμελλε να επανέλθη εις την Ελλάδα. Ηδη δε πληροφορούμεθα ότι ο ειρηνένος φιλέλλην έφθασεν εις την Πελοπόννησον.

Την 10 του ενεστώτος μηνός επλήρωσεν εν Σύρα το κοινόν χρέος ο Αρχιμανδρίτης Ανθιμος Γαζής, έβδομηκοντούτης περίπου, μετά τιτραετή ασθένειαν και επάλληλα σωματικά βάτανα, και άφητε λύσην και πόθον εις τους όμογενείς του, μάλιστα δε εις τους λογίους του έθνους του, επειδή συήργησε και αυτός ο μακαρίτης υπέρ πολλούς άλλους και υπέρ τας έαυτού δυνάμεις εις την διάδοσιν των φώτων και της παιδείας. Ο άνήρ είναι ηρωστός εις το Έλληνικόν έθνος και εις πολλούς άλλους εις από τα βιβλία, τα όποια ίδίως αυτού πόνους και αναλώματιν εξέδωκε, και μάλιστα από το τρίτομον λεξικόν της Έλληνικής γλώτσης, το όποιον είναι το καλύτερον όλων των πρό αυτού και των μετ' αυτό μέχρι της σήμερον αναφνεύτων, εις την γλώτσαν μας. Έχουμεν έτι παρ' αυτού την μετάφρασιν της Γραμματικής των Επιστημών εις δύο τόμους, Έλληνικήν Βιβλιοθήκην όμοίως ότιομιν, τους Γεωγραφικούς Πίνακας της Ευρώπης και της Ασίας εις την γλώτσαν μας, διαφόρους Διατριβάς εις την παρ' αυτού εκδομένην τινά καιρόν φιλολογικήν εφημερίδα τον Λόγιον Έρμην, διαφόρους Σημειώσεις εις τον Γενικόν Γεωγραφικόν Χάρτην εις την παρ' αυτού εκδοθείσαν εν Βιέννη της Αυστρίας στοιχειώδη Γεωγραφίαν του μακαρίτου Θετόκη, και εις την εν Βενετία μετατυπωθείσαν τετράτομον Γεωγραφίαν του μακαρίτου Μελετίου Αθηνών, δια τα όποια αυτά ευγνωμονούμε όλοι οι Έλληνες εις τον μακαρίτην, και ευχόμεθα να αναδειχθώσι και άλλοι τοιοῦτοι κοινωφελείς άνδρες εις το γένος μας. Μόλις δε ο Άγιος Γεθύμης ο από Κρήτης νεωστί αποδράς άγνωμοει προς τοιοῦτον άνδρα, τιμηθέντα από βασιλέα και ήγεμόνας και όλον το έθνος, επειδή εις την κηδείαν του μακαρίτου εξεφώνητεν, ως πληροφορούμεθα, επί του λειψάνου του λόγον άλογον, βάσκανον και άλλότριον της περιστάσεως, του αρχιερατικού χαρακτήρος, και της ιεράς, ήμων πίστεως.

Ο εν τη Ιονίω Ακαδημία διδάκταλος των Μαθηματικών Κύριος Ιωάννης Καραντινός συνέγραφε κατά το παρελθόν 1827 έτος εις την νεοελληνικήν γλώσσαν περι ενός των αξιολογωτέρων και επωφελεστέρων κλάδων της επιστήμης ταύτης. Το ποιημάτιον τούτο εξεδόθη δια των τύπων, και εις Γαλλικήν εκ ταύτω μεταφρασιν, επιγεγραμμένον. Έ-

ρευναι περί της φύσεως του Διαφορικού Τωολογισμού. „ Έλαβε δε παρὰ τη Γαλλική Ακαδημία υποδοχήν, ήτις αποδείχνει αξιότιμον τον Έλληνα συγγραφα ενγνωσμένον ήδη και από άλλους του κόσμου. Ίδου δε το προς αυτόν επίσημον γράμμα της Ακαδημίας.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.

Βασιλική Ακαδημία των Επιστημών.

Έκ Παρισίων, 8 Σεπτεμβρίου 1827.

Ο διηνεκώς Γραμματεὺς της Ακαδημίας

Πρὸς τον δόκτορα Κύριον Γ. Καραντινον τον εκ Κεφαλληνίας.

Έλαβε, Κύριε, ή Ακαδημία το όποιον ευηρεστήθη να στείλη προς αυτήν σύγγραμμα επιγεγραμμένον „ Έρευναι περί της φύσεως του Διαφορικού Τωολογισμού, Μετάφρασις εκ της Νεοελληνικής. „

Λαμβάνω την τιμήν να σα, προσφέρω τας ευχαριστίας της Ακαδημίας, και να σαs απαγγείλω παρ' αυτήs ότι τιμὰ το σύγγραμμα τούτο.

Κατετέθη δε αυτό εν τη βιβλιοθήκη του Ίνστιτούτου.

Δέχθητε, Κύριε, την διαβεβαίωσιν της εξαίρετου προς υμάs υπολήψεώς μου.

Βαρών Γ. Κυβέριος.

Τα εν Πελοποννήσω Τουρκοαιγυπτιακά στρατεύματα, τα όποια μετά του Ιβραήμη και μετ' αυτόν ανεχώρησαν το παρελθόν φθινόπωρον, ανίσταντο, κατά την αξιωματικήν άαφοσίαν του στρατηγού Μαιζώνος, εις 26 έως 27 χιλιάδας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Πρὸ της εκ Βάρνας αναχωρήσεώς του ο Μεγαλειότατος Αυτοκράτωρ Νικόλαος διεύθυνε την εξης επιστολήν προς τον Κομητα Βόροντζοφ.

„ Κύριε στρατηγέ Κομη Βόροντζοφ, αφού προσέφερον τας ευχαριστίας μου προς τον παντοδύναμον Θεόν, όστις, ως υπερασπιστής του ιερού αγώνος, ευλόγησε τα Ρωσικά όπλα έμπροσθεν της Βάρνας, αφού ανέπεμψα εις αυτόν μονον την νείαν δύξαν, την όποιαν αυτό απέκτησαν, επιθυμώ ν' αποδώσω την χρεωστούμένην υποβελίωσιν εις την μημήν εκείνων εκ των λαμπρών παρεκατόχων μου, οίτινες υπο τα τείχη του φρονζίου τούτου, το όποιον κατεκτήσαμεν, έχασαν την μάχην, και άφησαν την ζωήν φυλάξαντες μόλα ταύτα την τιμήν. Έδώ έχάθη πολεμίων υπο την σημαίαν του σταυρου ο Βλαδίσαλας, ο άτρίμητος ήρωσ βασιλεύς της

Πολωνίας καὶ υἱὸς τοῦ Ἰαγελλώνος. Ἀγνοεῖται ὁ τόπος ὁ οὐσίτων τὰ λείψανά του κατὰ τὰ παράλια ταῦτα· ἀλλ' εἰς Βαρσοβίαν δέλω τὸν τιμῆσει ἐπαξίως. Προσδιορίζω ἐπὶ τὸ δώδεκα τῶν Τυρκικῶν καιριῶν, τὰ ὅποια ἐκυριεύσαμεν, τὰ χαρίζω εἰς τὴν παλαιὰν βασιλεύουσαν τῆς Πολωνίας, καὶ σὰς παραγέλλω ἵνα ἐκμετε, ὅσπενα μετακομισθοῦν ἐκεῖ ὁ ταχίστη. Ἡ Αὐτοκρατορική Α. Τ. Καισαροβίκης, ὁ βασιλεὺς, θέλει προσδιορίσει τὸν τόπον ὅπου ἀρμόζει φυλάττωται εἰς τιμὴν τοῦ ἥρωος, ὅστις δὲν ζῆ πλέον, εἰς τιμὴν τῶν ἀνδρείων πολεμιστῶν Ῥώσων, τῶν ὁποίων ὁ Δριάμβος ἐξεδίκησε τὸν θάνατόν του.

Σὰς ἐμπιστεύομαι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θελήσεώς μου ταύτης, καὶ εἶμαι ὁ ἀγαπῶν σας, ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Τὴν 21 Ὀκτωβρίου ἐψάλη εἰς Ὁδησσὸν πάνδημος ὁ ὁλογία χαριστήριος διὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Βάρνας, Ἀκαλιζικίου καὶ Ἀτσκού. Ὁλαιοὶ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἐξουσίαι παρεατάθησαν εἰς αὐτὴν μετὰ μεγάλης πομπῆς. Καθεὶς ἐλυπεῖτο ὅτι ἡ ταχεῖα ἀναχώρησις τοῦ σεβαστοῦ αὐτοκράτορος εἰς Πετρούπολιν δὲν τὸν ἐσυγχώρησε νὰ ἴδῃ κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ταύτης τῶσιν σεμνυνομένων διὰ τοὺς θριάμβους του. Ἀλλ' ὁ διάπλους τῆς Α. Μ. εἶχε διαρκέσει ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἐκ τῆς βίας τῶν ἐναντίων ἀγέμων, οἵτινες κατεζημίωσαν τὸ δίκροτον, τὴν Αὐτοκρατορικήν Μαρίαν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκετο ὁ μονάρχης μετὰ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τῆς Νευρωσσίας Κόμητος Βόροντζοφ, τοῦ Ἰσποκαγκελλαρίου τοῦ βασιλείου Κόμητος Νεσσσελρόδου κτλ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν συνουθευμένος παρὰ τῶν στρατηγῶν Βεγκεντόρφου καὶ Ἀδλερβέργου, οἵτινες τὸν ἠκολούθησαν ἐπίσης καὶ ἐκ Βάρνας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δικρότου.

Ἐκ Πετροπόλεως, 28 Ὀκτωβρίου Ν.

Προχθές, ἡμέραν ἐορτῆς τῆς Μεγαλειότητος Αὐτοκρατορικής μητρὸς, ἔφθασεν ὁ Μ. Αὐτοκράτωρ εἰς τὴν βασιλεύουσαν ταύτην ἐν πλήρει ὑγείᾳ, κατὰ τὴν ἐνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Τὸ πρῶτ' διὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην ἐψάλη ὁ ὁλογία εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῆς βασιλευούσης. Μετὰ δὲ τὴν ὁλογίαν αἱ εἰς τὰ φρούρια τῆς Βάρνας καὶ Ἀρδαγάνης κυριευθεῖσαι σημαῖαι περιεφέρθησαν εἰς τὰς πρωτίστας ὁδοὺς τῆς πόλεως, ἧτις ἐστολίσθη τὸ ἐσπέρας μὲ φωτοχυσίαν.

Χθὲς ἐψάλη εἰς τὴν μητρόπολιν ὕμνος εὐχαριστήριος διὰ τὴν εὐτυχὴ ἐπάνωθεν τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν μονάρχου, παρόντων τοῦ Μ. Αὐτοκράτορος καὶ Αὐτοκρατορικής Ἀλεξάνδρας. Οἱ σύμβουλοι τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, οἱ ὑπουργοὶ, οἱ Γερουσιασταί, οἱ στρατηγοί, οἱ ἀνλικοί, καθὼς καὶ τὸ διπλωματικὸν σύστημα παρεσταθήσαν εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν συνέδραμεν ἀπειρὸν πλῆθος ὄχι μόνον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλ' ἀκόμη καὶ εἰς τὰς παρακειμένας ὁδοὺς καὶ πλατείας. Εἰς τὴν εἴσοδον, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξοδον, αἱ Α. Α. Μ. ὑπεδέχθησαν μετ' ἐμφημίων παρὰ τοῦ πλῆθους διὰ τὴν εἰς τὴν πόλιν μας ἐπιστροφήν τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν ἡγεμόνος.

— Ὅλοι οἱ ξένοι διπλωματικοὶ ὑπουργοὶ οἱ παρὰ τῷ στρατηγείῳ τοῦ Αὐτοκράτορος εὐρισκόμενοι ἠκολούθησαν τὴν Α. Μ. εἰς Πετρούπολιν.

Εἰδήσεις τοῦ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ῥωσικοῦ στρατεύματος, ἐξ ἀναφορᾶς ἀξιωματικῆς.

Ὁ ὑπατιστὴς στρατηγὸς κόμης Πασκεύιτς τοῦ Ἐριδάν, ἀρχηγὸς τοῦ Καυκασίου στρατιωτικοῦ σώματος, ἀναφέρεται πρὸς τὴν Α. Μ. περὶ τῆς κατατροπώσεως τοῦ πασᾶ τοῦ Μούσκου καὶ τῆς κυριεύσεως τοῦ φρουρίου Ἀρδαγάνης παρὰ τῶν Ῥωσικῶν στρατευμάτων.

Ἀγγελίας γενομένης ὅτι πλῆθος ἐγκατοίκων ἐκ τῆς ἐπαρχίας τοῦ Κάρς, φερόμενοι παρὰ τῶν Τούρκων πρὸς τὴν Ἀρδαγάνην, ἐπεθύμουν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ ἴδια, ἐστάλη ὁ συνταγματάρχης πρίγκιψ Βέκοβιτς Ἰσὲρ Κατκή διὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώτῃ, μὲ δύο τάγματα εὐζώνων, διακοσίους Κοτάκου, 70 Ἀρμενίους ἰππεῖς ἐκ τοῦ Κάρς καὶ 4 ἐλαφρὰ κανόνια. Εἰς 15 μίλλια μακρὰν τῆς Ἀρδαγάνης ἔμαθεν ὅτι ὁ πασᾶς τοῦ Μούσκου, ἐπὶ κεφαλῆς 4,000 ἀνθρώπων, ἤλαυνε πρὸς τὸ Ἐρζερούμ τοὺς κατοίκους, εἰς βοήθειαν τῶν ὁποίων προσέτρεχον τὰ στρατεύματά μας, καὶ ἀπεφάσισε τότε νὰ προσδάλῃ τὸν ἐχθρὸν τὴν 17 Αὐγούστου. Οἱ Τούρκοι ἐκλίναν κατὰ πρόωτον ἀλλ' ὁ πρίγκιψ Βέκοβιτς μὲ τὸ ἐπιδέξιόν τῶν κινημάτων του τοὺς ἠνάγκαζε νὰ δεχθῶσι τὴν μάχην, καὶ δὲν ἐβράδυνον νὰ βαλθῶσι κατακράτος εἰς τροπὴν, ἀφήσαντες εἰς τὸ παιδίον τῆς μάχης τοὺς τε νεκροὺς καὶ τοὺς πληγωμένους αὐτῶν. Μεταξὺ τῶν πρώτων εὐρέθη ὁ υἱὸς τοῦ πασᾶ Μούσκου καὶ δέκα ἐξ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ἐν γένει δὲ ἡ ζημία τοῦ ἐχθροῦ ὑπῆρξε πολλὰ σημαντικὴ ἢ δὲ τῶν ἡμετέρων συνίσταται εἰς 32 θανατωμένους ἢ ἀποποσωπληγμένους, καὶ 32 πληγωμένους.

Τὴν 3 τοῦ Σεπτεμβρίου τὸ φρούριον τῆς Ἀρδαγάνης παρεδόθη οἰκίθην εἰς τὸν στρατηγὸν Βεργμαν, ὅστις εἶχεν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ Κάρς μὲ μικρὸν τι Τμήμα διὰ νὰ κυριεύσῃ ταύτην τὴν πόλιν καὶ διὰ νὰ σκορπίσῃ τὰ ἐχθρικά κίματα, τὰ ὅποια ἔφενγον ἐξ Ἀκαλιζικίου πρὸς τὸ Ἐρζερούμ. (Ἐφ. Λαυσάνης.)

Πράξεις τοῦ Ῥωσικοῦ στρατεύματος ἐν τῇ Μικρᾷ Βλαχίᾳ — Ἐξ ἀναφορᾶς ἀξιωματικῆς τοῦ στρατηγοῦ Γεῖσμαρ πρὸς τὸν κόμητα Λανζερῶνα.

«Ὁ Βεζύρ πασᾶς τοῦ Βεδδιῶν ἔχει ὑπὸ τὰς διατάγας του τρεῖς πασάδες διομήμους (ἰκὶ τουῖν) καὶ 26 χιλιάδας μαχητῶν μὲ 30 πεδινὰ κανόνια, ἐκινήθη τὴν νύκτα τῆς 25 πρὸς τὴν 26 τοῦ Σεπτεμβρίου διὰ νὰ ὑπάγῃ ἐκ Καλαφάτ κατὰ τῆς Κροϊόβας, καὶ νὰ συντρίψῃ τοὺς Ῥώσους κατὰ τὴν ἐφορῶν του, ὅς ἤρθετο πρὸς τὸ ἀναγγεῖλαι εἰς ἀξιωματικὸν του ἔγγραφον.

Εἰδοποιηθεὶς ὅτι ὅλον τὸ στρατεύμα του εἶχεν ἐνωθῆ τὴν 26 πρῶτ' εἰς Βιλέστι, ὑπῆγα (ὁ στρατηγὸς Γεῖσμαρ) καὶ τὸν ἐπρότεινα τὴν μάχην, τὴν ὁποίαν ἐδέχθη. Ἡ μάχῃ ἤρχισε τὴν 26 κατὰ τὴν 2^{αν} ὥραν μετὰ τῆς μεσημβρίας, καὶ ἔπαυσε μόνον κατὰ τὴν 2^{αν} μετὰ τὰ μεσάνυκτα. Τριάκοντα πύρινα στόματα διαφόρων χωρητικότητων ἐξερεύνησεν τὸν θάνατον, καὶ ἰσπικὸν τόσον ἐμπειροσώλεμον, ὅσοι καὶ πολυάριθμον, πολλάκις ἠγωνισθῆ μετὰ μᾶς διασχίσθη ἀλλ' ἀποκρουσθέν παραχόθεν, εἶχεν ἀναχωρηθῆ πρὸς τὴν νύκτα ὅπισθεν τῶν ἡδὴ προσημασμένων στρατευμάτων, τὰ ὅποια κατεῖχε τὸ τῶν ἐχθρῶν πεδίων. Τὸ δὲ ἡμέτερον ἔλαβεν ἐπὶ τὰ ἐμπροσθεν ἐπέπεσε κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν εἰς τὸ σκότος, καὶ ἡ συμπλοκὴ ἐγένετο τρομερὰ.

Ἡ πυρπόλησις τοῦ ἑχθρικοῦ στρατοπέδου ἐχρησίμευεν ὡς λαμπρὰς εἰς τοὺς μαχομένους· μέγα μέρος τοῦ Τουρκικοῦ ἰππικοῦ καὶ πολλοὶ τῶν πεζῶν ἐσώθησαν, βρηθόμενοι ἀπὸ τὰ σκότη, εἰς ἄκραν ἀταξίαν· οἱ δὲ λοιποὶ κατακλεισθέντες εἰς τὰς ὑπογείους κατοικίας τῶν χωριτῶν, ὑπερασπίσθησαν πεισματικώτατα, καὶ οἱ πλείότεροι ἐπρόκρισαν νὰ εὖρωσι τὸν θάνατον εἰς τὰς φλόγας μᾶλλον ἢ νὰ παραδοθῶσιν.

Ἐπιτὰ κανόνια ὀρειχάλκινα, 24 σημαῖαι, ὄλαι αἱ σκηναὶ, καὶ ὅλη ἡ ἀποσκευὴ τῶν νικημένων, πλήθος ζωοτροφῶν καὶ πολεμεφιδίων, τὰ μυστικὰ γράμματα τοῦ πασᾶ τοῦ Βιδδινίου, καὶ πλέον ἢ 500 αἰγμάλωτοι, ταῦτα εἶναι τὰ τρόπαια τῆς ἀξιωματικοῦ ἐκείνης ἡμέρας, καθ' ἣν τετρακισχίλιοι Ῥῶσοι κατετρόπωσαν ἑξαπλασίως τοὺς ἀχιστοὺς δυνάμεις βρηθόμενας ἀπὸ πυρβολικὸν πολυάριθμόν τε καὶ καλῶς διαχειριζόμεον, καὶ ἔσωσαν τὴν Βλαχίαν ἀπὸ τὰ δυστύχημα τριμεγᾶς ἐπιδρομῆς.

[Εφ. Λαυσάνης.]

ἌΤΑΚΤΑ,

Ἡ ΟΙΟΝ

Παντοδαπῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ τὴν νέαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν αὐτοσχεδίων σημειώσεων, καὶ τινῶν ἄλλων ὑπομνημάτων αὐτοσχεδίου συναγωγῆ.

Τόμος πρῶτος, περιέχων δύο ποιήματα Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου, μὲ μακρὰς σημειώσεις καὶ πέντε πίνακας ἐν Παρισίοις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Ἐβεράρτου εἰς 8ον. μὲ προλεγόμενα εἰς νή σελίδας· ὅλον τὸ βιβλίον εἰς σελίδας 511, ἔτος 1838.

Ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου τούτου εὐρίσκονται παρὰ τῷ ἐδῶ Κυρίῳ Κ. Κοκκινάκη, καὶ πωλοῦνται πρὸς 12 φράγκα.

Μόνη ἢ ἀνωτέρω σημείωσις τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ βιβλίου τούτου ἐμφαίνει τὴν ἀνάγκην καὶ χρησιμότητά του καὶ μόνη ἢ εἶδησις ὅτι ἐκδότης αὐτοῦ εἶναι ὁ σοφὸς Ἀδαμάντιος Κοραῖς, ἀρκεῖ νὰ τὸ συστήσῃ. Εἰς ταύτην μόνον τὴν ἀπλήν εἶδησιν ἡμεῖς περιοριζόμενοι, θέλομεν πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς περιεργείας τοῦ κοινῶ νὰ προσθέσωμεν μόνον, ὅτι εἰς τὸ βιβλίον τούτο τῶν Ἀτάκτων παρεκτὸς τῶν ἀξιολόγων, ποικίλων, καὶ πολὺ περιέργων καὶ χρησίμων εἰς τοὺς Ἕλληνας προλεγόμενων του, ἐσώρευσεν ὁ Κ. Κοραῖς "Ἐξηγήσεις λέξεων καὶ τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς σημερινῆς ἡμῶν γλώσσης, "Υλὴν ὀλίγην ἢ μᾶλλον "Υλὴς λεξικοῦ κοινῶ δοκίμιον, γραμματικὰ τινα, ἠθικὰ, πολιτικὰ, ἱστορικὰ, ἀρχαιολογικὰ, ἴσως καὶ θεολογικὰ ὑπομνήματα., "Ὅλα ταῦτα τὰ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ εὐρισκόμενά διαφόρου ὕλης σημειώματα, ἠναγκάσθη ὡς ἦτον, νὰ τὰ ἐκδώσῃ διὰ τοῦ τυποῦ ὁ σοφὸς συγγραφεὺς, παρακαλεσθεὶς ἐπιπόνως ἀπὸ ἰσχυροῦς τινος φίλου του.

Ἡ συνήθης του μέτροφροσύνη τὸν διδάσκει νὰ τὰ ὀνομάσῃ "ὅλα ἀτελῆ, ἄξεστα, ἀνεπίκρι-

τα εἰς ἕνα λόγον, "Ἀτάκτα." Ἄλλ' ἡμεῖς δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ὄχι μόνον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ τῆς σοφῆς Εὐρώπης οἱ φιλόσοφοι φιλόλογοι θέλουν γνωρίσει εὐγνωμόως τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν καὶ χρησιμότητα τῶν νεοφανῶν τούτων πολυτίμων κόπων του, καὶ εὐχόμεθα νὰ λάβωμεν καὶ τὴν, κατὰ τοὺς λόγους του, μέλλουσαν ἑξακολουθησιν τῶν Ἀτάκτων τούτων.

Πρὸς τὸν Συντάκτην τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος.

Κύριε,

Παρακαλεῖσαι νὰ καταχωρήσῃς κατ' εὐκαιρίαν εἰς τὴν Ἐφημερίδα σου τὸν ἀκόλουθον δίκαιον ἔλεγχον, καὶ θέλει ὑποχρεώσῃς καὶ ἐμὲ καὶ πολλοὺς ἄλλους μετ' ἐμοῦ. Εὐδαιμόνει.

Ἀπὸ Σύρας, 1828 Νοεμβρίου 25.

Εἰς τῶν Συνδρομητῶν σου.

Ὁμολογῶ ὅτι καὶ ἄλλοτε πολλάκις ὁμολόγησα. ἴδομαι τὸν Κύριον Κοραῖν παραπολὺ διὰ τὴν ἀρετὴν του, διὰ τὴν ἀληθινὴν παιδείαν του, καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸ ἔθνος του πολυειδίαν καὶ μεγάλην ἐπιφάνειαν του, ἀλλὰ τὸ σέβας τοῦτο δὲν μ' ἀφαιρεῖ τὴν ἐλευθερίαν, δὲν μὲ καθιστάνει δούλον, ὥστε νὰ νομίζω διὰ τοῦτο τὸν Κ. Κοραῖν ἀπαισθητὸν κατὰ πάντα καὶ ἀναμάρτητον, καὶ νὰ παραδέχωμαι, ὡς ὀρθὰ καὶ καλά, ὅσα ἔσα λέγη καὶ γράσῃ· εἶναι καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος, καὶ ὡς ἄνθρωπος ὑποκαίται εἰς σφάλματα. Κρίνω λοιπὸν ἐλευθέρως, καὶ παραδέχομαι, ὡς ὀρθὰ καὶ καλά, ὅσα ἀληθῶς τοιαῦτα φίλος ὁ Πλάτων, φιλάττη δὲ ἡ ἀλήθεια. Τὸ πολὺ τοῦτο σέβας δὲν μ' ἐμποδίζει καὶ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐλέγξω δημοσίως σφάλμα τοῦ Κ. Κοραῖ, ἢ ἀπάτην, καὶ νομίζω ὅτι θέλει μὲ γνωρίσει καὶ χάριν διὰ τοῦτο. Ὅτι δὲ ἐπιχειρῶ νὰ ἐλέγξω, εἶναι ἢ πρὸς χάριν τοῦ συμπατριώτου του Κυρίου Ν. Βάμβα ἀδικία τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς Κυβερνήσεώς των, καὶ ἢ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τὸ δίκαιον μεγάλην ὑπόληψιν καταφρόνησις τῶν λοιπῶν λογίων.

Ἐν ἔτει 1823 ἐξέδωκεν ὁ Κ. Κοραῖς ἐκ δευτέρου τὸ περὶ Ἀδικημάτων καὶ Ποινῶν σύγγραμμα τοῦ Βικκαρίου. Εἰς τὰ προλεγόμενα τῆς δευτέρας ταύτης ἐκδόσεως ὁμιλεῖ μεταξὺ πολλῶν ἄλλων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀναφερρομένων καὶ περὶ ἀνατροφῆς καὶ παιδείας τῶν νέων, καὶ παρακινεῖ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, νὰ φροντίσῃ περὶ τούτου, καὶ λέγει Σελ. ρδ. "Ἐπειτα δὲν εἶναι ἐντροπὴ εἰς Κυβέρνησιν ἔθνους ἐλευθέρου " δημοσίαν, νὰ μὴ φροντίσῃ δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ὅτι ἐφρόντισαν, ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἀκόμη ἀναστενάζοντες οἱ Χίοι διὰ μίαν πόλιν τὴν δυστυχιστάτην αὐτῶν πατρίδα, στολισάντες αὐτὴν μὲ γυμνάσια ἐπιστημῶν, μὲ σοφοὺς διδασκάλους, μὲ τόπογραφίαν λαμπρὰν καὶ βιβλιοθήκην πλουσίαν;" Πρὸ τοῦ νὰ ἐμψώσωμεν εἰς τὴν κυρίαν ὑπόθεσίν μας, ἃς μᾶς συγχωρηθῶν ἐνταῦθα ὀλίγα τινὲς παρατηρήσεις. Ὁ Κ. Κοραῖς φέρει εἰς παράδειγμα μόνον τὴν Χίον καὶ μόνους τοὺς Χίους, καὶ ἐκ τούτου φαίνεται ἀδικος. Δὲν ἐφρόντισαν μόνον οἱ Χίοι, ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἀκόμη ἀναστενάζοντες, περὶ συστάσεως σχολείων, κτλ. ἐφρόντισαν πρὸ αὐτῶν ἄλλοι, καὶ πρὸ τοῦ γυμνασίου τῆς Χίου ὑπῆρχαν τὰ γυμνάσια τῶν Κυθωνίων, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Σμύρνης, κτλ., καὶ εἰς αὐτὰ ἐδιδάσκοντο περισσότερὰ ἐπιστημονικὰ μαθήματα, καὶ δὲν ὑπῆρχε μόνον εἰς τὴν Χίον τυπογραφία, ὑπῆρχον καὶ εἰς Κωνσταντινουπόλιν καὶ εἰς Κυθωνίας, καὶ πολὺ πλεονέκτηρα εἰς τὴν Βασκόπολιν τῆς Μακεδονίας· καὶ πρὸ τῆς συστάσεως τῆς βιβλιοθήκης τῆς Χίου ὑπῆρχον βιβλιοθήκαι εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ χωρὶς συνδρομῆς ἑαυτοῦ κόσμου· καὶ ἡ μερικὴ βιβλιοθήκη τοῦ πολυειδῶς ποτε ἐφαλέσαντος τὸ ἔθνος καὶ τῶρα ἀναξίως πάσχοντος ἀρχιμανδριτοῦ Κυρίου Α. Γαζῆ εἰς τὸ ἐν Μηλεαῖς σχολεῖον ἦτον πλουσιωτέρα τῆς τῆς Χίου, καὶ ἀρίστη κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐκδόσεων τῶν Ἑλλήνων ἑλῶν καὶ τῶν Λατινῶν συγγραμμάτων· καὶ πρὸ τοῦ νὰ στολισώσιν οἱ Χίοι τὸ γυμνάσιόν των μὲ σοφοὺς διδασκάλους, ἐστολίσαν ἄλλοι τὰ ἐδικά των μὲ σοφωτέρους. Δὲν ἀγνοεῖ ταῦτα καὶ ὁ Κ. Κοραῖς, καὶ μόνος ὁ παραπολὺς χωτισμὸς τὸν ἕκαμ νὰ φέρῃ εἰς παράδειγμα μόνους τοὺς Χίους.

Ὁ Κ. Κοραῖς, μακρὰν ζῶν τοῦ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν δρᾶματος δὲν βλέπει ἰδίως σφάλματα, καὶ μάλιστα τὰ κατ' αὐτὴν γινόμενα πολλάκις ἐσφαλμένως, καὶ πολλάκις ἀναγκάζεται ἀπὸ ἄλλους, εἰς τοὺς ὁποίους αὐτὸς ἔχει πίστιν. Ὅθεν ἄλλοτε μὲν σφάλλει κατὰ τὰς περὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος κρίσεις, ἄλλοτε δὲ ἐλέγχει ἀσπρόως τὰ πράσσωσα, καὶ πολλάκις εἴτε ἀπὸ ἀγνοίας τῶν πραγμάτων, εἴτε ἀπὸ

προς την Ελλάδα άγω· εν φερόμενος, ζητεί από τους Έλληνας κατόπιν την Κυβέρνησίν των, τι δέν γίνεται, και δέν γίνεται όχι δι' έλλειψιν δουλείας, αλλά δια τας περιστάσεις, εις τας οποίας εύρίσκαι το Έλληνικόν έθνος, και αυτάί ήτον άδύνατον να συμβώσιν άλλως, ή συνείδησαν, εις έθνος υπό Τουρκικόν ζυγόν τίσσαρας περίπου αιώνων δουλειών, εις επανάστασιν εύρισκόμενον. Έν έτει 1823 εύρισκόντο τα Έλληνικά πράγματα άνω κάτω, και ή Έλληνική Κυβέρνησις διηρημένη, χωριστά κινήσιν ισχύον και χωριστά κινήσιν πόρον, και ή λυπηρά κατάσταση αυτή έγινε λυπηροτέρα το έπόμενον έτος. Δια τί ταύτα εύτως, και όχι άλλως; Τουτο έρωτώ και έγώ. αλλά ζών εις την Ελλάδα, γινώσκων τους ανθρώπους, κρίνων την όλικην αυτών κατάστασιν ήθικώς και πολιτικώς, σκεπτόμενος εις την φύσιν των επαναστάσεων, έχω πρό οφθαλμών και την ιστορίαν, αποκρίνομαι εις έμαυτόν ότι δέν ήτον δυνατόν να έχη άλλως το πράγμα, ούτε έδύνατο οι Έλληνες δια μαγικής τινας ράβδου να μεταβληθώσι δια μιας, και να φανώσιν εις τον κόσμον άλλοι, ή όποιοι γίνονται οι άνθρωποι υπό δουλειαν, και δουλειαν Τουρκικην. Την κρίσιν ταύτην αν έκαμναν και άλλοι, δέν ήθελαν είναι τώσον πικρά κατηγοροι των Ελλήνων, και δέν ήθελαν απαιτεί άπ' αυτους, τι δέν γεννά ή δουλεία. Κατ' αυτην των Έλληνικών πραγμάτων την κατάστασιν γράφων ο Κ. Κοραής έλεγεν: « Δέν εν' εντροπή κτλ. » Τουτο μόλις ήμπορεί τις να το ειπή τώρα, και όχι, οτε το έλεγεν ο Κ. Κοραής: αλλά και τότε ήκούη ή Βουλή ιδιωρισιν έφοροί των σχολείων και της παιδείας: άλλ' οι περιστάσεις ήσαν, ως ειπα, εναντίαι εις τα τοιαύτα, και οι άνθρωποι δέν ήξευραν άνομιαν που εύρισκόντο. Ιδού τώρα μόλις άρχισαν έπισσούν τα πράγματα να βελτιώνονται, και εις πολλά μέρη έσυστήθησαν, και συνιστώνται σχολεία, και θέλουν συσταθή περισσότερα. Αλλά ταύτα εν παρόδω. Ας έθωμεν τώρα εις την κυρίην υπόθεσιν μας. Εις το άνωτέρω « Σφούς Διδασκάλους » υποσημαίνει ο Κ. Κοραής: « Εις εν τούτων ήτον ο Βάμβας, και μετά την κατάλυσιν του γυμνασίου, πάλιν εις εν των αγωνισαμένων υπέρ ελευθερίας με τα όπλα του λόγου εύτως, ή ο πρώτος. Εις την Πελοπόννησον εύρισκόμενος, υποσέθη να αναδεχθή τον οργανισμόν έθνικης σχολής, να συναξη διδασκάλους, και συναγωνιστάς, άκούομενος εις μόνα τα προς ζών αναγκαία: και μόνος αυτός ήτον ικανός να εκτελήσ ητοιούτην υπόσχεσιν, αν ή τότε Κυβέρνησις δέν έμποδίζετο από άλλας μερίμνας: να βοηθήσ η τον ζήλον του. Οτι δέν έγινε τότε, χρεωσται να το πράξη ή παρούσα Κυβέρνησις: ας προσκαλήσ αυτόν, ή άλλον ευσιών του, και ας παραδώσ η εις αυτόν την φροντίδα της κοινής παιδείας. »

Ανέγνωσα έκτοτε την παράγραφον τούτον τον ανέγνωσαν και άλλοι πολλοί εις την Ελλάδα: εύρηκαμεν εις αυτόν τόσα ψεύματα, όσα λέγει: έγώ είλασα, άλλοι επειράχθησαν: κανείς δέν ήθέλησε να έλέγη τον Κ. Κοραήν από όσας εύ' έγώ τώρα ήθελα το κάμει, αν δέν έλεπα τον Κ. Κοραήν εις την αυτην άπάτην εύρισκόμενον περι Βάμβας και των κατ' αυτόν εις την Ελλάδα, και πολλούς δια τούτο πειραγμένους.

Εις το δεύτερον μέρος των διατριβών του Επικτήτου, νεωστί εκδεδωμένον εν Παρισίαις, το όποιον μόλις πρό όλίγων ημερών έτυχε να ιδω, και εν βίαν αναγνώσω, διοτι εν μόνον σόμα εν ένη ιδώ, λέγει πάλιν ο Κ. Κοραής εις τον όποιον προτάττει διάλεγον Περι της μελλουσης των Χίων τύχης, ή εισάγει τον Χίον Δημοχάρην λέγοντα ότι οι Έλληνες, ή οι λεγόμενοι δυναττοι και πρόκριτοι των Ελλήνων (δέν έχω πλέον το βιβλίον ανά χείρας) « κατέρεξαν, έδίωξαν, και εις κίνδυνον ζωής έβαλαν και τους δυναμένους να τους παιδεύσωσιν. » Εις ταύτα αποκρίνεται το δεύτερον του διαλόγου πρόσωπον, άλλος Χίος ο Φυλάκας: « Λέγει: την αλήθειαν. Παράδειγμα έ αναγκασθαι να τους φύγη σιβάσμις ημών (των Χίων) συμπολίταις, ο Βάμβας, φυγήν εντυχή δια τους φρονίμους Κεφαλληνίαις. » Και παραπέμπει ο Κ. Κοραής τον αναγνώστην εις τα προλεγόμενα εις τον Βικηαριαν Σελ. ρθ., δηλ. εις τον όποιον άνωτέρω ανέφερα παράγραφον.

Εί δυο εύτοι παραγράφαι θέλουσιν έλεγχον, δια να φανή ή αλήθεια. Προς χάριν ενός όμιλου ύβρίζοντα οι Έλληνες, ύβρίζεται ή Κυβέρνησις των, ύβρίζονται και οι λόγιοι. Αν ο έλεγχός μου οσην έπωσών δακτικός, έγώ δέν πταίω, λέγω την αλήθειαν, και ή αλήθεια δαγκάει.

(Τα λοιπά της διατριβής έπονται εις το πρόσθεές φύλλον.)

Ακολουθία των Μετόχων της Εθνικής Χρηματιστικής Τραπεζής.

	Τάλλαρ.
Ζακινάκης Κωνσταντίνου Μπαρπαρήγου	20
Άγγελεταάκης Μαθιάς	20
Βασίλειος Γαβριήλ	35
Γεώργιος και Μαρκάκης Χατζόπουλου	70
Χριστόδουλος Γουλιέλμου Λακορώνια	10
Γεώργιος Ζάννης	40
Νικόλαος Δαμέζης	6
Ιάκωβος Αλθάζου	10
Ζωρτζής Συρότος	20
Θεοδόσιος Νομικός	10
Ζωάννης Συρίγος	6
Κωνσταντίνος Νοκτάκης, εις κρασί	32
Γουλιέλμος Λαγοπέτου Λαγκαδά, εις κρασί	24
Κωνσταντίνος Βενιέρης	13: 33
Γεώργιος Μελισσοργού Οικονόμου	15
Άπόστολος Σαλας Σερδάρης	10
Χαραλαμπος Στεκούλης	20
Οί κάτοικοι Λατινοι της Νάξου	75
Δ. Γικκουμης Μπαρότσης Κ. Καμινίτζας	34
Παναγής Λαδικού	30
Νατάλης Πάγκχλος	10
Νικόλαος Λινάρδος	10
Γεώργιος Φούνδος	5
Δημήτριος Καραγιαννάκης	5
Χ. Δούκας Κατζανάς	8
Κωνσταντίνος Λιρδανάκης	20
Άγγελής Παπαζογλου	2
Εμμανουήλ Κόκκινος	4
Γεώργιος Λιανής	3
Ιωσήφ Γκένης	10
Πανσγής Δενδρικού	5
Κωνσταντίνος Κεφαλιάνος	5
Στεφανίδης εις Έρμανστάντι δια συναλλαγματικής	93: 33
Γεώργιος Διασάκης	50
Χ. Γεώργιος Γιωργαλάς	75
Δημήτριος Χ. Ιω. Κοτζιά	50
Ιω. Γεωργίου Αποστόλου	75
Ιω. Καφοκόλου	60
Δημήτριος Χριστοφή Φιλίνης	27
Αντώνιος Ζακνή	25
Θεόδωρος Ματθαίου	17
Ιω. Γ. Μέκαρας	40
Ιω. Ν. Μοναρχίδης	25
Δημήτριος Όρφάνης	13
Μανόλης Αντωνίου	20
Νικόλαος Βελισσάριος	30
Γεώργιος Μικαλος	20
Νικόλαος Ελευθερίου	19
Δημήτριος Διασάκης	11
Κωνσταντίνος Νικοδήμου	100

Το όλον 1,337: 66

Την έρχομένην Τετάρτην ή εφημερίν θέν θέλει έκδοθή δια την παρεμπόπτουσαν έορτήν των Χριστουγέννων.